

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

สำหรับหน่วยรับงบประมาณ (แบบฟอร์ม ๑)

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โทร. ๐ ๒๖๕๙ ๖๔๖๓

E-mail : budget5415@hotmail.com

๑. ข้อสังเกตภาพรวมการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นข้อสังเกต : ๑.๑ งบกองทุน ควรนำข้อมูลการใช้เงินนอกงบประมาณและเงินงบประมาณ พร้อมกับกฎหมาย ระเบียบ และข้อยกเว้น ที่เกี่ยวข้องมาประกอบเป็นข้อมูลในการพิจารณางบประมาณ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ

คำชี้แจง : งบกองทุนที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๕ กองทุน ได้แก่ กองทุนผู้สูงอายุ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม กองทุนคุ้มครองเด็ก กองทุนส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ และ กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยได้มีการนำข้อมูลรายงานสถานะการเงิน ทั้งเงินรายได้ เงินสะสมคงเหลือ และเงินนอกงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ งบรายได้ค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๖ มาพิจารณาในการขอรับการจัดสรรงบประมาณ พร้อมกับข้อกฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นำมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาขอรับการจัดสรรงบประมาณ

**แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร**

.....

ประเด็นข้อสังเกต : ๑.๒ เงินนอกงบประมาณ ควรกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดส่งข้อมูลแผนงาน และรายละเอียด การใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณที่ผ่านการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตลอดจนกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ

คำชี้แจง : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำข้อมูล แผนงานและรายละเอียดการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณทุกประเภทให้ผู้ตรวจสอบบัญชี โดยสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน ได้ทำการตรวจสอบที่ผ่านมาในส่วนของเงินนอกงบประมาณ ประเภทเงินทุนหมุนเวียน ได้แก่ กองทุนต่าง ๆ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการจัดทำบันทึกข้อตกลง เงินนอกงบประมาณ (กองทุน) ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการจัดบันทึกข้อตกลง กับกระทรวงการคลังในการดำเนินงานกองทุน ประเมินผลการดำเนินงานโดย TRIS มีการจัดทำแผนเพื่อเสนอ คณะกรรมการกองทุนเพื่อพิจารณาเห็นชอบ และส่งแผนที่คณะกรรมการเห็นชอบให้กับกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังทราบ ระเบียบเงินกองทุนฯกำหนดให้กองทุนจัดทำงบการเงิน ส่งให้สำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดินตรวจสอบและรับรองภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี ทุกปี ทั้งนี้ ให้สำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดินทำรายงานผลการสอบและรับรองบัญชีและการเงินของกองทุน เสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อย ห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้คณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร

ประเด็นข้อสังเกต : ๑.๓ การตั้งชื่อโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ควรตั้งชื่อในเชิงมุ่งสร้างความนิยมทางการเมือง หรือตั้งชื่อที่สอดคล้องกับชื่อพรรค หรือกลุ่มทางการเมือง ซึ่งอาจขัดต่อกฎหมาย และเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ

คำชี้แจง : การตั้งชื่อโครงการต่าง ๆ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นการตั้งชื่อโครงการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ลักษณะของกิจกรรมภายใต้โครงการ ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายในโครงการ โดยชื่อโครงการแต่ละโครงการจะเป็นชื่อที่สื่อความหมายได้ชัดเจน เข้าใจได้ง่าย โดยไม่ได้มีการตั้งชื่อโครงการเพื่อมุ่งสร้างความนิยมทางการเมือง หรือตั้งชื่อที่สอดคล้องกับชื่อพรรคการเมือง หรือกลุ่มทางการเมือง ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มอบนโยบายให้แก่ส่วนราชการในสังกัด ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ในการตั้งชื่อโครงการ หรือดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้เป็นการดำเนินการโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของประชาชนเป็นหลัก

**แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร**

ประเด็นข้อสังเกต : ๑.๔ การดำเนินงานของแผนงานบูรณาการที่มีหน่วยงานหลายหน่วยงานร่วมกันดำเนินการมากกว่า ๒ หน่วยงาน ต้องมีเจ้าภาพหลักให้ชัดเจน หรือมีเจ้าภาพหลัก (Core Center) ในการเป็นหน่วยงานประสาน และต้องบูรณาการในแง่กระบวนการดำเนินงานและเป้าหมายผลลัพธ์ร่วมด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ

คำชี้แจง : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นเจ้าภาพหลัก “แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย” โดยได้มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมมือ ๖ กระทรวง สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กระทรวงสาธารณสุข สภากาชาดไทย) ๑๓ หน่วยงาน ๒ กองทุน (กองทุนการออมแห่งชาติ และกองทุนผู้สูงอายุ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพและการจัดระบบการคุ้มครองสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้มีสุขภาวะที่ดี และเกิดผลลัพธ์ต่อผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งด้านความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสุขภาพ และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ และคนทุกวัย โดยกรมกิจการผู้สูงอายุมีกระบวนการในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายผลลัพธ์ของแผนงานบูรณาการฯ ประกอบด้วย

๑. จัดประชุมหารือกรอบแนวทางการขับเคลื่อนแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้แทนกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมกิจการเด็กและเยาวชน ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของกรมกิจการผู้สูงอายุ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานของแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคำของบประมาณ แผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ หน่วยงานร่วมบูรณาการแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุและแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (ด้านผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

๓. ร่วมการประชุมเพื่อหารือแนวทางการจัดทำรายละเอียดแผนงาน/โครงการ ในการจัดทำ คำของบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ประเด็นสังคมสูงวัย) โดยมีนายเอ็นดู ชี้อสุวรรณ ประธานกรรมการคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เป็นประธานการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย นายสุรเดช เดชคุ้มวงศ์ คณะกรรมการฯ นางอลิสรา ปิ่นประเสริฐ ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ นายพลากร วงศ์กรแก้ว คณะกรรมการฯ นายศิริชัย ไม้งาม คณะกรรมการฯ และนางสีลาภรณ์ บัวสาย คณะกรรมการและเลขานุการฯ

๔. จัดประชุมเพื่อทบทวนผลสัมฤทธิ์ ตัวชี้วัด และความเชื่อมโยงแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีรองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ (นางสาวแรมรุ้ง วรวัช) เป็นประธานการประชุม พร้อมด้วย นางอลิสรา ปิ่นประเสริฐ ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ สำนักงบประมาณ และนางสาวดารณี เกิดประดิษฐ์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และผู้แทนหน่วยงานร่วมประชุมประกอบด้วย สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ พร้อมด้วยข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ กรมกิจการผู้สูงอายุ เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้เป็นทิศทางเดียวกัน และเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการดำเนินงาน

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร

๒. ข้อสังเกตการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประเด็นข้อสังเกต : ๒.๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรทบทวนวิสัยทัศน์เพื่อสื่อถึง
ความมั่นคงของคนไทยทุกช่วงวัย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ

คำชี้แจง : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการทบทวนวิสัยทัศน์กระทรวงฯ โดยมีการ
วิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มด้านสังคม ทิศทางการพัฒนา และกรอบการดำเนินงาน ทั้งจากภายนอก
ตั้งแต่ระดับโลกไปจนถึงระดับภูมิภาค ตลอดจนความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ –
๒๕๘๐) แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ตลอดจน
วิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ที่คำนึงถึงเป้าหมายความมั่นคงในการดำรงชีวิตของ
คนทุกช่วงวัย และกำหนดวิสัยทัศน์ “สร้างสังคมดี คนมีคุณภาพ” โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ ประเด็นหลัก
เพื่อการขับเคลื่อนงานให้ครอบคลุมตามภารกิจกระทรวง ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพคน ครอบคลุม ชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และสร้างระบบที่เอื้อต่อการ
พัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมภาคีเครือข่ายอย่างเป็นระบบสู่การเป็นหุ้นส่วนทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยกระดับองค์กรสู่การเป็นผู้นำทางสังคม

**แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร**

.....

ประเด็นข้อสังเกต : ๒.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรมีการบูรณาการร่วมกับ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการวางแผนการขับเคลื่อนเพื่อดูแลสุขภาพของประชาชนทุกช่วงวัย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ

คำชี้แจง : ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการบูรณาการการดำเนินงาน เพื่อดูแลสุขภาพของประชาชนทุกช่วงวัย ร่วมกับ กระทรวงที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. จัดทำแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงวัย โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัย มีพัฒนาการและทักษะที่เหมาะสมตามช่วงวัยเพิ่มขึ้น และใช้ศักยภาพมีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางสังคม ทั้งนี้ มีหน่วยงานหลักในการดำเนินการ ๒ หน่วยงาน คือ กรมกิจการเด็กและเยาวชน และ กรมกิจการผู้สูงอายุ

๒. ร่วมบูรณาการกับ ๔ กระทรวงหลัก ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน และกระทรวงมหาดไทย ในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัย) ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนด โดยมีการจัดประชุมร่วมกันของ ๔ กระทรวงหลักอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตลอดจน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการดำเนินงาน

๓. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักแผนงานบูรณาการสร้างเสริมความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นแผนงานบูรณาการความร่วมมือกับ ๖ กระทรวง (สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กระทรวงสาธารณสุข สภาอากาศไทย) ๑๓ หน่วยงาน ๒ กองทุน (กองทุนการออมแห่งชาติ และกองทุนผู้สูงอายุ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สามารถพึ่งพาตนเองได้ในยามสูงวัย ครอบคลุมถึงการดูแลผู้สูงอายุที่ติดเตียงให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในบั้นปลายสุดท้ายของชีวิต

๔. มีการจัดทำฐานข้อมูลทุกกลุ่มเป้าหมายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ครอบคลุมทุกช่วงวัย เรียกว่า Social Map ซึ่งเป็นการจัดการข้อมูลทางสังคมจากแหล่งปฐมภูมิ แล้วนำมาวิเคราะห์ นำเสนอในรูปแบบของแผนที่ โดยมีค่าสถิติทั้งในมิติของพื้นที่ ภาพรวมของประเทศ จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน มิติของปัญหาสังคม มิติของแหล่งทรัพยากร และมิติของบุคคล ที่สามารถสืบค้นและแสดงข้อมูลกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ

**แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร**

ประเด็นข้อสังเกต : ๒.๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรนำตัวชี้วัด SDGs (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน) และดัชนีการพัฒนามนุษย์มากำหนดเป็นแนวทางการจัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิวิสามัญ

คำชี้แจง : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้รับมอบหมายจากมติที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้รับผิดชอบด้านการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับด้านสังคม โดยเฉพาะ เป้าหมายที่ ๕ “ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ” โดยมีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ทั้งในระดับประเทศ และท้องถิ่น นอกจากนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ยังเป็นหน่วยงานรับผิดชอบร่วมอีก ๔ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑ จัดความยากจน เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำ เป้าหมายที่ ๑๑ เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน และเป้าหมายที่ ๑๖ สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก อีกทั้งเป็นหน่วยงานสนับสนุน ๔ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๒ จัดความหิวโหย เป้าหมายที่ ๔ การศึกษาที่เท่าเทียม เป้าหมายที่ ๘ การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ และเป้าหมายที่ ๑๗ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ขับเคลื่อน SDGs ผ่านการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

๑. การสร้างการตระหนักรู้ (raising awareness) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสังคมและภารกิจกระทรวงฯ แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ โดยที่ผ่านมา ในปี ๒๕๖๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับองค์การสหประชาชาติ (UN) ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเผยแพร่หลักการสำคัญของการพัฒนาตาม SDGs รวมทั้งส่งเสริมให้หน่วยงานในท้องถิ่น เชื่อมโยงภารกิจกับ SDGs โดยได้ดำเนินการไปแล้วใน ๓ จังหวัดของไทย ได้แก่ เชียงใหม่ สงขลา และนครราชสีมา และมีแผนที่จะดำเนินโครงการดังกล่าวในจังหวัดภาคกลาง ในปี ๒๕๖๓ การดำเนินโครงการดังกล่าว ทำให้ได้รับรู้ข้อท้าทายในระดับพื้นที่ และรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากท้องถิ่นมาปรับใช้ในการจัดโครงการในครั้งต่อไป รวมทั้งเป็นการเปิดเวทีให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ภาครัฐ ประชาสังคมและภาควิชาการในท้องถิ่น ได้แลกเปลี่ยนการปฏิบัติงานและแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินการตาม SDGs ในพื้นที่นั้น ๆ

๒. จัดทำ Roadmap ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในเป้าหมายที่รับผิดชอบ รวมทั้งรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานทุก ๖ เดือน และเสนอข้อมูลให้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยจัดทำผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ ทั้งนี้ มติที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ได้เห็นชอบให้ยกเลิกการดำเนินการดังกล่าว โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ ได้เสนอแนวทางการดำเนินงานใหม่ โดยจะพัฒนาระบบ eMENSCR ให้สามารถรองรับการรายงานผลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้การทำงานเป็นระบบและสามารถตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ในคราวเดียวกัน

๓. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมเป็นคณะทำงานจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับชาติโดยสมัครใจ โดยมีกระทรวงการต่างประเทศ เป็นฝ่ายเลขานุการ โดยได้สนับสนุนข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจกระทรวงฯ ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตาม SDGs ในระดับชาติโดยสมัครใจ (Voluntary National Review - VNR) สำหรับรายงานในที่ประชุม High-Level Political Forum on Sustainable Development (HLPF) รวมทั้งการจัดทำรายงานอื่น ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ โดยดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน

๔. ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีการเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เกี่ยวข้องเข้ากับแผนหรือยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้ง การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาศตวรรษที่ ๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ซึ่งได้บรรจุสาระสำคัญของ SDGs เป้าหมายที่ ๕ “ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ” ไว้ในหลักการด้วย นอกจากนี้ ภารกิจกระทรวงและการจัดทำโครงการต่าง ๆ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการนำหลักการของ SDGs มาขับเคลื่อนในการจัดระบบสวัสดิการ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้แก่

๔.๑ โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรก สอดคล้องกับเป้าหมายที่ ๑ ยุติความยากจน โดยการสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กและครอบครัวในประเทศไทย

๔.๒ การสนับสนุนและส่งเสริมอารยะสถาปัตยกรรม หรือ universal design ซึ่งเป็นการออกแบบสำหรับทุกคน เช่น การจัดทำทางลาดสำหรับรถเข็นผู้พิการ และห้องน้ำสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ นับเป็นการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในเป้าหมายที่ ๑๐ การส่งเสริมความเท่าเทียมของคนทุกกลุ่มในสังคม และเป้าหมายที่ ๑๑ สนับสนุนให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงระบบการขนส่งสาธารณะได้อย่างเท่าเทียม

๔.๓ การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสตรีในทางเศรษฐกิจและความเป็นผู้นำของสตรี ผ่านการสนับสนุนธุรกิจที่ดำเนินการโดยผู้หญิง และการสนับสนุนการสร้างอาชีพของสตรีด้วยโอกาสในพื้นที่ ซึ่งเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานในเป้าหมายที่ ๕ การพัฒนาบทบาทสตรีและความเสมอภาคระหว่างเพศ

๔.๔ การสนับสนุนการจ้างงานคนพิการ ผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม โดยรัฐบาลไทยได้กำหนดให้ในจำนวนพนักงาน ๑๐๐ คน ผู้ประกอบการจะต้องจ้างคนพิการ จำนวน ๑ คน สอดคล้องกับ SDGs เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการจ้างงาน และเป้าหมายที่ ๑๗ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ

๔.๕ การผลักดันร่างแผนปฏิบัติการว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรีของประเทศไทย โครงการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และการค้าประเวณี สอดคล้องกับการดำเนินงานเพื่อบรรลุ SDGs เป้าหมายที่ ๑๖ สังคมสงบสุข ยุติธรรม และยั่งยืน

สำหรับในส่วนของดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index : HDI) คือ ดัชนีทางสถิติแบบองค์รวมที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการคาดหมายคงชีพ การศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อหัว โดยเป็นดัชนีทางสถิติที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำมาใช้ในการประเมินการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร

ประเด็นข้อสังเกต : ๒.๔ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรทบทวนหรือหลีกเลี่ยงการตั้งชื่อนโยบายหรือโครงการที่ใช้คำว่า “สงเคราะห์”

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คำชี้แจง : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และได้ใช้คำว่า “สวัสดิการ” แทนคำว่า “สงเคราะห์” อีกทั้ง มีการส่งเสริมกลุ่มเป้าหมายให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการให้บริการของหน่วยงาน โดยมีการดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้บริการและจัดสวัสดิการ เช่น กลุ่มเด็กและเยาวชน สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ กลุ่มผู้มีรายได้น้อย คนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน เป็นต้น ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการให้บริการ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมกลุ่มเป้าหมายพิเศษในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง ศูนย์พัฒนาราชภูธรบนพื้นที่สูง และศูนย์ประสานงานโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ฯ ตามพระราชดำริ ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายอย่างยั่งยืนอีกด้วย

**แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร**

.....

ประเด็นข้อสังเกต : ๒.๕ กรมกิจการผู้สูงอายุ ควรกำหนดแนวทางการดูแลผู้สูงอายุให้ชัดเจน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คำชี้แจง : กรมกิจการผู้สูงอายุ มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานในการดูแลผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และ แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๕) (ชื่อเดิม แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ) โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ ในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ และในฐานะเจ้าภาพหลัก แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงอายุ ได้ดำเนินการใน ๒ ส่วน ดังนี้

๑.๑ การเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันการศึกษา ได้ตระหนักถึงความจำเป็น ในการเตรียมความพร้อมประชากรเข้าสู่วัยสูงอายุใน ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) การเตรียมตัวด้านจิตใจ ๒) การเตรียมตัว ด้านร่างกาย ๓) การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง ๔) การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง ๕) การเตรียม ตัวด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และ ๖) การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัยเพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการ เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงอายุที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้คนในสังคมเข้าใจชีวิตและพัฒนาการในแต่ละวัย และมีการเตรียมตัวเป็นผู้สูงอายุ

๑.๒ ขับเคลื่อนงานภายใต้แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย โดยกำหนดเป้าหมายร่วมในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงาน ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้ประชาชนมีการ เตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ และผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตั้งแต่มีงานทำและรายได้ มีที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ได้รับการคุ้มครองทางสังคม และมีระบบการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพซึ่งครอบคลุม ทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒. พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุและสร้างความเข้มแข็ง

๒.๑ ส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมด้วยภูมิปัญญาโดยส่งเสริมการสร้างอาชีพ สร้างรายได้เสริม ให้แก่ผู้สูงอายุและประชาชนทุกวัยและให้ผู้สูงอายุได้แสดงศักยภาพ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างวัย และคนทุกวัยเห็นถึงคุณค่าผู้สูงอายุได้เรียนรู้ร่วมสืบสานคุณค่าที่ดั่งามของสังคม

๒.๒ การให้บริการเงินกู้ยืมประกอบอาชีพ โดยกองทุนผู้สูงอายุ จำนวน ๒ ประเภท คือ (๑) รายบุคคล รายละไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท และ (๒) รายกลุ่ม กลุ่มละไม่น้อยกว่า ๕ คน กลุ่มละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยการชำระเงินคืนเป็นรายงวดทุกเดือน ระยะเวลา ๓ ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย

๒.๓ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ (โรงเรียนผู้สูงอายุ) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ และเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีการรวมกลุ่มพัฒนา ทักษะ ความรู้ที่เหมาะสม โดยได้จัดทำตัวแบบและหลักสูตรโรงเรียนผู้สูงอายุเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงาน

๒.๔ เสริมสร้างและพัฒนากลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชนโดยใช้ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและ ส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เป็นฐานและกลไกหลักในการขับเคลื่อนงาน ปัจจุบันมี ศพอส. จำนวน ๑,๔๘๙ แห่ง

๓. การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ

๓.๑. ขับเคลื่อนการพัฒนา ศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) เพื่อส่งเสริมกลไกการดูแล ช่วยเหลือ เผื่อระวัง และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ โดยพัฒนา ศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป้าหมายจำนวน ๕,๓๒๐ คน ให้มีความรู้ ทักษะ ในการดูแลผู้สูงอายุ ตามหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นเบื้องต้น จำนวน ๑๘ ชั่วโมง ซึ่งอาสาสมัคร พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๑ คน จะดูแลผู้สูงอายุ ระหว่าง ๕ - ๑๕ คน

๓.๒ ขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพ มีมาตรฐานรองรับ ผู้สูงอายุปลอดภัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ภายใต้กลไกคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ซึ่งปัจจุบัน ได้มีประกาศกรมกิจการผู้สูงอายุในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๕๗ ง หน้า ๗ - ๘ ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๒ เรื่อง มาตรฐานหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้จัดทำมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุให้เป็นมาตรฐานกลางของประเทศในการอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย มาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุขั้นเบื้องต้น จำนวน ๑๘ ชั่วโมง มาตรฐานหลักสูตรการดูแล ผู้สูงอายุขั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง มาตรฐานหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นสูง จำนวน ๔๒๐ ชั่วโมง

๓.๓ สนับสนุนค่าจัดงานศพผู้สูงอายุให้กับครอบครัวที่ยากจน (รายละ ๓,๐๐๐ บาท) ซึ่งดำเนินการภายใต้ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อให้ผู้สูงอายุที่เสียชีวิตและอยู่ในครัวเรือนยากจน ได้รับการช่วยเหลือค่าจัดการศพตามประเพณี ตามศักดิ์ศรี ของความเป็นมนุษย์

๓.๔ ให้เงินช่วยเหลือผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก (รายละ ๓,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี) เป็นการช่วยเหลือผู้สูงอายุให้ได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิตามมาตรา ๑๑ (๘) (๙) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

๔. การพัฒนาฐานข้อมูลด้านผู้สูงอายุ เพื่อบันทึกข้อมูลผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการในระบบฐานข้อมูล กลุ่มเป้าหมาย

**แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร**

.....

ประเด็นข้อสังเกต : ๒.๖ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ควรทบทวนบทบาทการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนระหว่าง “ผู้กำกับดูแล” และ “ผู้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน”

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิวิสามัญ

คำชี้แจง : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้ขับเคลื่อนงานด้านสตรีและครอบครัว ทั้งในบทบาท “ผู้กำกับดูแล” และ “ผู้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน” โดยมีเครื่องมือและกลไกในการดำเนินงานที่ระบุบทบาทของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ดังนี้

๑. ด้านครอบครัว โดยมีพระราชบัญญัติการมาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ และนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาครอบครัว และแผนปฏิบัติการพัฒนาศาสนาครอบครัว ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ระบุบทบาทหน้าที่ ขอบเขตการดำเนินงานของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ในการขับเคลื่อนงาน นอกจากนี้ ในการกำกับ การดำเนินงานกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ดำเนินการผ่านกลไก คือ คณะกรรมการนโยบาย และยุทธศาสตร์ครอบครัวแห่งชาติ

๒. ด้านสตรีและความเสมอภาคระหว่างเพศ โดยมีพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ และยุทธศาสตร์การพัฒนาศรี และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศรี ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ระบุบทบาทหน้าที่ ขอบเขตการดำเนินงานของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ในการขับเคลื่อนงาน นอกจากนี้ ในการ กำกับ การดำเนินงาน กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ดำเนินการผ่านคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ การพัฒนาสถานภาพสตรีแห่งชาติ

๓. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี โดยมีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ระบุบทบาทหน้าที่ ขอบเขตการดำเนินงานของกรมกิจการสตรี และสถาบันครอบครัว ในการขับเคลื่อนงาน นอกจากนี้ ในการกำกับการดำเนินงาน กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ดำเนินการผ่านคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

นอกจากนี้ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ยังมีการขับเคลื่อนงานด้านการคุ้มครองสิทธิ ของกลุ่ม LGBT ภายใต้พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

๑. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ : การรับรองเพศสภาพของบุคคลข้ามเพศ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ และภาคประชาสังคม

๒. เผยแพร่พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ผ่านช่องทางต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเปิดรับความคิดเห็นและคำถามจากผู้ที่สนใจ โดยมีเจ้าหน้าที่จากกองส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ คอยตอบคำถามต่าง ๆ ด้วย

๓. คณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ซึ่งทำหน้าที่วินิจฉัยคำร้องเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนคำร้องทั้งสิ้น ๔๔ คำร้อง โดยมีผู้ร้องเป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ จำนวน ๓๓ คำร้อง ทั้งนี้ มีคำร้องที่มีคำวินิจฉัยว่ามีการเลือกปฏิบัติทั้งสิ้น ๒๐ คำร้อง และอยู่ระหว่างการพิจารณา ๑๐ คำร้อง

๔. ขับเคลื่อนกองทุนส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ ซึ่ง ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีงบประมาณคงเหลือทั้งสิ้น ๗.๗๒๑๑ ล้านบาท ซึ่งกำหนดแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามวัตถุประสงค์ ๓ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ เพื่อช่วยเหลือ ชดเชย และเยียวยาหรือบรรเทาทุกข์แก่ผู้เสียหายจากการถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ส่วนที่ ๒ เพื่อสนับสนุนโครงการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ และส่วนที่ ๓ เพื่อสร้างความตระหนักรู้เรื่องความเท่าเทียมระหว่างเพศ

๕. ส่งเสริมความรู้เรื่องการจัดทำงบประมาณที่คำนึงถึงมิติหญิงชาย (Gender Responsive Budgeting : GRB) แก่หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

**แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร**

ประเด็นข้อสังเกต : ๒.๗ กรมกิจการเด็กและเยาวชน ควรทบทวนการให้เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด เนื่องจากมีลักษณะการให้เป็นเงินสงเคราะห์ ผู้มีสิทธิได้รับเงินต้องถูกพิสูจน์ความจน ซึ่งทำให้คนที่มีภาวะยากจนจริงขาดโอกาสในการเข้าถึงสิทธิ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิวิสามัญ

คำชี้แจง : กรมกิจการเด็กและเยาวชน ได้ดำเนินโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญระดับชาติ ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคงตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นให้เด็กแรกเกิดได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย เพื่อเติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพในอนาคต รวมทั้งเป็นหลักประกันให้เด็กได้รับสิทธิด้านการอยู่รอด และการพัฒนาตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ถือเป็นสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่รัฐบาลส่งผ่านพ่อแม่ หรือผู้ปกครองไปยังเด็กแรกเกิด โดยให้เงินอุดหนุนเพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายเป็นการคุ้มครองทางสังคม ที่ทัดเทียมนานาประเทศ โครงการดังกล่าวได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ และมีการขยายกลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับสิทธิและการอุดหนุนเงินอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมกิจการเด็กและเยาวชนได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดจนถึงอายุ ๖ ขวบ เป็นเงิน ๑๐,๘๗๕.๕๑๔๐ ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๗,๓๙๐.๘๗๗๒ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๑๒) เพื่อจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินอุดหนุนฯ จำนวน ๑,๗๔๕,๒๐๐ คน (เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๒๐๓,๔๔๖ คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒๒.๑๔) ทั้งนี้ จากรายงานการประเมินผลกระทบโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดตั้งแต่เริ่มดำเนินการ โดยความร่วมมือจากองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ระบุว่า การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายพบอัตราคนจนตกหล่น (Exclusion error) ร้อยละ ๓๐ กล่าวคือ มีเด็กแรกเกิดที่อยู่ในครอบครัวยากจนถึงร้อยละ ๓๐ ยังเข้าไม่ถึงสวัสดิการเงินอุดหนุน ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบทั่วโลกว่าการคัดแยกคนจนได้อย่างสมบูรณ์แบบ (Perfect targeting) นั้นเป็นไปได้ เนื่องจากคนจนที่ไม่ได้สมัครเพราะคิดว่ากระบวนการยุ่งยากตั้งแต่การสมัคร การพิสูจน์สิทธิ การได้รับเงิน รวมถึงไม่เข้าใจสิทธิในการได้รับสวัสดิการเงินอุดหนุนฯ

กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เล็งเห็นปัญหาและตระหนักถึงความสำคัญของการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า ให้แก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ ปี เพื่อให้ครอบครัวเด็กให้มากขึ้นและลดปัญหาการตกหล่น โดยได้มีการศึกษาวิจัยร่วมกับสถาบันทางวิชาการภายใต้ความร่วมมือจากองค์การระหว่างประเทศ เพื่อจัดทำข้อเสนอนโยบายการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า เสนอต่อกลไกระดับชาติด้านเด็ก คือ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

**แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร**

ประเด็นข้อสังเกต : ๒.๘ การเคหะแห่งชาติ ควรทบทวนบทบาทการมีส่วนร่วมการดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ

คำชี้แจง : การเคหะแห่งชาติ มีภารกิจในด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อย นอกจากนี้ ยังดำเนินการกิจการพัฒนาชุมชนและยกระดับคุณภาพชีวิตผู้อยู่อาศัยในชุมชน ซึ่งครอบคลุม ๔ มิติ ได้แก่ กายภาพ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งบรรลุเป้าหมายในการสร้างชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารและพัฒนาชุมชนของการเคหะแห่งชาติ (๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ การเคหะแห่งชาติ ได้มีการดำเนินงานแผนงานจัดการชุมชน โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสังคม โดยมีกิจกรรมหลักที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาชุมชนต้นแบบด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (อบรมตำรวจบ้าน) ด้วยการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชนของการเคหะแห่งชาติ และการประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อจุดประสงค์การแก้ไข/ป้องกันปัญหาด้านอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด และการจัดตั้งกลุ่มกีฬา หรือสุขภาพในชุมชนและการอบรมป้องกันภัยยาเสพติดให้กับเยาวชน ทั้งนี้ มีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้แก่ การจัดทำโครงการชุมชนเข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๒ มีโครงการที่เข้าร่วมกระบวนการประเมินชุมชนเข้มแข็งรวม ๓๒๕ ชุมชน (ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับ ๑ จำนวน ๖๘ ชุมชน ผ่านเกณฑ์ประเมิน ระดับ ๒ จำนวน ๖๖ ชุมชน และผ่านเกณฑ์ประเมิน ระดับ ๓ จำนวน ๑๙๑ ชุมชน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนดให้การพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง เป็นตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจขององค์กร มีเป้าหมายจำนวนชุมชนที่ผ่านเกณฑ์ชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนระดับที่ ๓ ในปีบัญชี ๒๕๖๓ จำนวน ๖๐ ชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้ เป้าหมายสำคัญการดำเนินงานโครงการชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตการอยู่อาศัยที่ดีในสิ่งแวดล้อมการอยู่อาศัยที่เหมาะสม ให้กับประชาชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัย ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ประเด็นที่ ๔ ระบบสร้างชุมชนเข้มแข็งประเด็นย่อย ชุมชนจัดการตนเองได้อย่างมีคุณภาพ รวมถึงตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคทางสังคม

การเคหะแห่งชาติ เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ จะได้รับการจัดสรรงบประมาณประเภทรายการเงินอุดหนุนเพื่มาดำเนินการตามภารกิจ
ของหน่วยงานบางส่วน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไม่ได้จัดทำคำขอของงบประมาณในแผนงานบูรณาการ
ป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด (ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ๑.๑ การเสริมสร้าง
ความมั่นคงของประเทศ เพื่อแก้ปัญหาความมั่นคง รวมทั้งปัญหายาเสพติด) เนื่องจาก ภารกิจหลักของ
การเคหะแห่งชาติ ตอบสนองยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม จึงไม่ได้เสนอ
ขอรับงบประมาณในแผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ทั้งนี้
ในปีงบประมาณถัดไป ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ การเคหะแห่งชาติ จะดำเนินการจัดทำคำขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ภายใต้แผนป้องกัน ปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด เพื่อสนับสนุน
การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยใช้กลุ่มเป้าหมายในชุมชนของการเคหะแห่งชาติเป็นพื้นที่ดำเนินการ
